

መበል 68 ዓመት ዝኸሪ መዓልቲ ቀደማይ ሱወእ ኤርትራ

ብሓድነትና ንተጻይ-ሓድነትና

29 መጋቢት 1949 ዓ/ም ህዝቢ ኤርትራ መራሒ ፖለቲካዊ ቃልሱን ልዑል እምነት ዘንበረሉ ኣቦ ሓድነትን ጥምረትን ህዝቢ ኤርትራ ዝኾነ ተቃላሳዩን፣ ክንዲ ልሳኑ ዝኾኖ በሊሕ መስተውዓሊ ሉኡኹን ሓርበኛ ወሉድን ዝኾነ ሸኽ ዓብደልቃድር ከቢረ ብሽርሓዊ ውዲት ዕሱባት ኣንድነታውያን መቐተልቲ ዝተፈጸመላ መዓልቲ ኮይና ጥራይ ዘይኮነስ ናይ ናጽነት ሕቱኡ ተኾሊፉ ብኣስገዳድ ኣብ ነዊሕን መሪርን ቃልስን ከቢድ መስዋእትን ብድምር ክንከፍልን ክንኣቱን ተፈረድናላ ዕለት እውን እያ ኔይራ ክባሃል ይከኣል ።

እወ! ወጽዓ ክሳብ ዘሎ ቃልሲ'ሎ፣ እዚ ኣበሃህላዚ ታሪኻዊ ስነ-ፍልጠታዊ መበገስን ትርጉምን ዘለዎ እኳ እንተኾነ ንዓና ከም ኤርትራውያን ግን ካብቲ ሓረበኛዊ ተጋደሎ ቀዳሞት ኤርትራውያን ታሪኽን ውርሻን ወለዶታትዮ ሱረ መንቀሊኡ ፡ እዚ ረዚንን ገላጽን ኣባሃህላ ድማ ብዘይካ ብሰዓራይን ተሳዓራይን ፈጺሞም ዘይዕረቑ ፡ማለት በዚ ሓደ ሸነኽ ዓፋኒ ፡ገባትን ረጋጽን ፡ስርዓት በቲ ካልእ ሸነኽ ድማ መሰሎምን ክብርታቶምን ዝተገፉ ፡ወጹዓትን ብዱላትን ምህላዎም ስለረጋግጽን ፡ ጽፍሕታት ናይ ረጽሞም ድማ ከቢድ ዋጋታት ዝሓትት ቃልሲ ደኣምበር ብትሕትናን ለመናን ፡ብምጽውዋርን ብምጽውወታን ዘይፍታሕ ምኻኑ ስለዝሕብርንዩ ።

ሓይልኻ ተጠቂምካ ሰብኣውን ዲሞክራሲያውን መሰላት ቀንጢጥካ ፡ ርስትን ነገራዊ ጸጋታትን ፡ ካልኣት መንዚዕካ ኣብ ዘይቤትካን ውራይካን ፡ ገባራይን ሓዳጋይን ፡ ዘይምሕር ጨፍጫፍን ቀታልን ክትከውን ፡ መግለጺ ልክዕነት ዘይብሉ ስስዕን ፡ ፍርሕን ምጥፋእ ርእሰ ተኣማንነትን ፡ ጭካነን ዳኣምበር መለለይ ምልክታት ፡ ሰብኣውነት ፖለቲካዊ ልቦናን ሓርበኝታዊ መስርሕ ኣይኮነን ፡ ህዝቢ ኤርትራ ካብ ከምዚኣም ዝኣመሰሉ ካብ ሰብኣውነትን ፖለቲካውን ልቦናታትን ዝረሓቑ ሓርበኛታት ግፍዓዊ ዓመጸትን መቐተልትን ዝኾኑ ስሱዓትን ጨካናትን ተበራረይትን ተመሳሰልትን ባዕዳውያን ገዛእቲ ከይተናገፈ ፡ብጥቅላላት ዓስርተታት ዓመታት ዝድመሩ መዋእላት ዘሕለፈን መጠነ ኣልቦ ገፋዒ ቦደላትን ገበናትን ዝወረደ ህዝቢዩ ።ከምቲ ኣብ ላዕሊ ዝተግልጸ ወጽዓ (ጭቆና) ክሳብ ዘሎ ቃልሲ'ሎ ኣብ ዝብል ርጉጽ ክውንነት ነቁሉ ቃልሲ ካብ ሃለወ ፍጻመታት መስዋእቲ ባህርያውን ንቡርን ቅሉልን ምኻን ኣሚኑ ንዝስዕቡ መረርትን ነወሕትን መስርሓት ቃልስን ረዘነቲ ሃገራውን ሂወታውን ክፍልታት ኣካላዊ ሕልናውን ሞራላውን ድልውነታቱ ኣረጋገጹ ናጽነቱን ሓርነቱን ክጭብጥ ንልዕሊ ፍርቂ ዘመን ኣንጻር ባዕዳዊ ገዛእን ኩሎም ጸረ ሓባራዊ ህላውኡን

ቀጻልነቱን ዝኾኑ ፈላለይትን ጸብብትን ሽርሓዊ ውዲታትን ውዳበታትን ገጢሙን ብጸብለልታዊ ዓወታቱ ባዕዳዊ መግዛእትን ሽራሕቲ ስነ-ሓሳባትን ውዳበታት ዕሱባት ወይጦታት (አንድነት) ስዑራት ዝገበረ ህዝቢ'ዩ ። ኣብ እዋኑ ዝሰገርዎም ፈተንቲ መድረኻት ቃልሲ ድማ ብድንገታዊ ስሚዒታዊ ረሰንታትን ብብሸነኹን ተፈናቲቱን ተበታቲኹን ዘይኮነ ብጥርጉፍ ዝተወደበ ኣገባብ ቃልሲ ዝነቀሉን መራኣይን ኣብነትን ናይ ውጹዕ ግን ከኣ ቁጡዕ ንቁሕ ውፉይ ዝኾነ ህዝቢ'ዩ ። ኣብ መስርሕ ሓርብኛዊ ተጋድልኡ ዕዙዝን መሪሕ ግድ ዝነበሮም ውፍያት ብሓይሊ ህዝባውን ሃገራውን እምነቶም ዘለልዮ ካብ ጸቢብን ፈላላይ ክስተታት ነጻ ዝኾኑ ኣቦታት ሃገራዊ ሓድነት ንቐሓት ሓርብኛታት ከም ብዓል ሸኽ ዓብዱልቃድር ከቢረ ሃንዳሲ ቃልስን ፈላሚ መስዋእትን ፡ከም ብዓል ደግለል ራእሲ ተሰማ ኣስበሮም ፡ከም ብዓል ሸኽ ኢብራሂም ሱልጣንን ወልደኣብ ወልደማርያምን ፡ ካሎኦትን ዝኣመሰሉ ነይሮምን ወትሩ ኣብ ሕልናዊ መዘክሩን ሰነዳት መዛግብ ረዚን ታሪኹ ሰፊሮም ፡ካብ ውሉድ ናብ ወለዶታት እናሰገሮም ፡መወከሲ ሕሉፍን ህሉውን ኩነታትን ፍጻሜታትን ፡መነዮቲ ግምጃ ስልማትን ፡ ክብርን ሰረት ቀጻልነቱ ገይሩ እናሻዕ ረዚን ክብርን ዝኸርን ሂቡ ፡የልዕሎምን የንብሮምን ከምዘሎ ንነፍስወከፍ ደላይ ሓቕን ፍትሕን ግሉጽ ርእሰ ነገር'ዩ ።

መቀጻልታ ምስዚ ተኣሳሲሩ ዝግለጽን፡ ናብዚ ሕጂ ዘለናዮ ዘመነ ጥልመታትን ብርሰታትን ሰጊርና ኣብ እንሪእዮ ድማ ምጭጫሕ ወይ ምብርኻት ግሉጹታትን ክወላትን ዕሱባት ወይጦታትን፡ ፍሹል ወይ ሱዑር ሕልምታት ዘይተጋደሮም ሓለሞ ፡ንህሉው ጸገማት ፖለቲካዊ ምሕደራታት ከም ጸቡቕ ኣጋጣምን ፡መናሃርያ ዱጉል ሽርሕታቶምን፡ ተሃንን ሱሱዕ ህርፋናቶም ዘዕግብሉ፡ መዳኸምን ጥጡሕ መበገሲ መድረኽ ሓሲቦም ፡ቀንዲ ጉዳያትን ጸገማትን ህዝብታት ኤርትራ ፡ካልእ ምስሊ ኣትሒዞም ሃይማኖታዊ ጸገምን ስነ-ሓሳብን'ዩ ዝብል ስም ሂቦምን ኣጠሚቓምን ጓል መንገድታት እናተለሙ፡ ንሱር በተኻዊ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ንዝዓለመ ቃልሲ ከነናድቡን፡ ኣብ ታሪኽ ሓፋሽ ህዝቢ ኤርትራ ተራእዮን ተፈጸሙን ዘይፈልጥ ሓድሕዳዊ ግርጭትታ፡ፍልልያትን፡ ዓሌት ሃይማኖት ኣውራጃ ሃንፋትን ረጽምታትን ክድኩኑ ፡ኢደይ ኢድካ እጅታይ እጅታኻ ፡ክባሃሃሉሉን ፡ጸገማት ኤርትራውያን ከሸልሉን ፡ ጽብጽባሕ እናራብሉ ክራሳረሱን ፡ድርጎኛታትን ኣሳሰይትን ፡ለገስትን ለቀብትን ፡ሕሱም መዋእለ ምልክን ፡ዕምሪ እንኮ ሰባዊ ስርዓት መላኸን ኮይኖም ፡ኣብ ልዕሊ ሓፋሽ ህዝቢ ኤርትራ ዝሓለፈ ሰብብ ከይብርዕን ፡ዝተሳወረ ሃልሃልታ ሰደድ እሳት ከይቅህም ፡ብምንብድባድ ልሙስ ዕላማታቶም ነኺሶም ይርከቡ ።

ብቐንዱ ጠንቅን ተሓታትን ናይዚ ፡ኣብ ልዕሊ ሓፋሽ ህዝቢ ኤርትራ ወሪዱ ዘሎ ስቅያት ፡ገበናትን ኩለመደያዊ ቅልውላዎትን ፡እቲ ኣብ ውሽጢ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ፡ዝፈለሓ ፍልሓ ምድሪ ቤትን ፡ጃንዳ ጥፍኣትን ዝኾነ ፡ንልባውን ግሩህን ሰውራ ህዝቢ ኤርትራ ፡መዝሚዙን ተደጉሉን ፡ሓፋሽ ንዕላማታቶም ብስጋይ ስጋኻ ቅድመይ ቅድሚኻ ኣብ ዝውፈይሉ ህሞት ፡ብናይ ቅንጻላን ዓፈናን ገበናት ተሰንዩ ፡ ረዚን

ዋጋታት ሰው-ራዕዮም ዝኾነ ናጽነቶም ገቢቱ ፍትሕን ሓርነትን ሎኪቱ ፡ዓወታት ኤርትራውያን ኣብ መሬታዊ ናጽነትን ሉኡላውነትን ንክድረት ዝፈረደን ፡ ፖለቲካዊ ስልጣን ብሒቱ ኣእላፍ ሰማእታት ኪሒዱ ዳግማይ ናይ ስለላ፡ዓፊና ጭፍጨፋን ቅንጻላን ትካላት ኣጣይሱ ኣብ ትሕቲ ዘ-በታዊ ባርነታት ፡ኣድካይን ፈላላይን መሓየርን መግዛእታዊ ጥበባት ምልኪ ብምንጥጣፍ ኣብ ምብራስ ሓፋሽ ህዝቢ ተጸሚዶ ዝርከብ እንኮ ሰባዊ መላኽ ስርዓት ብጠላሚ ኢሰያስ ዝምራሕ እኚ እንተኾነ ፡ንቀታልን በታንን ስነ-ሓሳብን ተግባርን ናይዚ ጠላሚ ድማ ዘተግብሩ ተዓሲቦም ዝሓድሩ ዑሱባት ወይጠታት'ውን ካብ ታሓታትነት ተንሸራቲቶም ይኹን ተዓጺፎም ዘየምልጡ ትሑዛት ባእታታት እዮም ።

ንኤርትራ ከም ሃገርን፡ሃገረ ብዙሓትን ዘስምይዎ እቶም ብብዙሕነቶምን ፍልልዮምን ፡ንሓደ ረፋድ እውን ይኹን ባዕላውን ሓድሕዳውን ጸገማት ፈጠርም ፡ተሸጊርምን ተላቲሞምን ዘይፈልጡ ፡ብጭዋን ስልጡንን ህዝባዊ ስነ-ምግባራዊ ምሪሕታትን ኣነባብራን ፡ተሓቛቛፎም ዝነባበሩለን ፡ኣብ እዋን ጸገምን ራህዋን ጥሙራት የእዳዎም ዘይፈላለያ ፡ ብፍቶታዊ ሓድነቶም ዝልለዩን ፡ሓደ ኮይኖም ንተጻይ ሓድነቶም ብሓድነቶም ዝሓምሸኹን ዘዋረዱን ፡ሰራሓትን ወነንትን ፡ደርማስን ህዝባዊ ቅያታት ዝኾኑ ብሄራትን ህዝብታትን ኤርትራ እዮም ፡እቲ ብሰረትን ጥንታውነትን ዝግለጽ ጸጋዊ ኣካውናታቶም ድማ ዝከባበሩን ዝኸርዑሉን ጥራሕ ዘይኮነ ፡ግርፍም ስልማትን ሕቡን መለለይን ኮይንዎም ፡ተሰሊሞምን ማዕሪጎሙሉን ዘንተእለት ክነባበሩ'ዮም ።

ኣብ መደምደምታ ካብቲ ብደመኛ ሓፋሽ ህዝብታት ኤርትራ ዝኾነ እንኮ ሰባዊ ገባትን መላኽን ስርዓት ህግደፍ ጀሚርካ ብድሕሪኡ ዘለዉ ቅሉዓትን ዘይቅሉዓትን ሰብ ዕጥቂ ጥሩምባን መለኽትን ፡ኣግኣዝያዊ ዝማረ ኣብ ሶንኮፍ ተልመዴናት ዝርከቡን ካለኣትን ፡ርኳን ዓፍራ ሓቛንካ ዝኾኖን ዝወጸን የለን'ሞ ፡ከበር ሓምሓም ኣይትሃምሕሙን ፡ኣይትህለኹን ንብሎም ፡እንትምንታይ ሕሉፍን ህሉውን ሓርበኛዊ ተጋድሎ ሓፋሽ ህዝብና ምውካስ ደኣ ተሳኢንኩም እምበር ቅድሚ ዛኣገረ እቶም ፍሹላትን ሱዑራት ዝበርዓኑ ፡ ቡቲ ጽንኩር ከም ዓረ ዝኾነ ሓድነት ህዝብታት ኤርትራ እዩ፡ ስለዚ ሕጂ እውን ከም ትማል ብሓድነትና ንተጻይ-ሓድነት ክነበርዕዮ ኢና !!

**29 መጋቢት ወትሩ ህያው ምስክር
ናይ ህዝቢ ኤርትራ ዕለተ ሓድነት'ያ !!**

**ሰልፌ ናህዳ ኤርትራ
29 መጋቢት 2017**